



INSTRUKS

SUNDHED

Nr. 01	HÅNDTERING AF LÆGEMIDLER – OVERORDNET OVERSIGT		
MÅLRETTET TIL FAGGRUPPE	AJOURFØRING UDARBEJDET AF	ANSVARLIG	
Til sundhedspersonalet	Rikke Thrige	Rikke Thrige	
IKRAFTTRÆDELSE	SENESTE AJOURFØRING	NÆSTE REVISION	
07-01-2015	16-01-2023	30-11-2024	

1 FORMÅL

Formålet med denne instruks er at sikre korrekt og sikker håndtering af al medicin på alle asylcentre, hvor Røde Kors varetager sundhedsopgaven. Denne instruks præsenterer delområderne for medicin håndtering med det formål at give overblik.

2 ANVENDELSESOMRÅDE OG BAGGRUND

Instruksen anvendes af læger, sygeplejersker og andet sundhedspersonale. Instruksen er også gældende for vikarer.

De enkelte delområder vedrørende håndtering af medicin er grundigt beskrevet for sig i instrukserne:

- Instruks 2 Lægen ordinerer medicin
- Instruks 3 Sundhedspersonalets dokumentation i lokalt medicinmodul
- Instruks 4 Modtagelse af medicin fra apoteket
- Instruks 5 Opbevaring og bortskaffelse af medicin
- Instruks 6 Opstart på dosering af medicin og patientopklæring i medicindosering
- Instruks 7 Dispensering af medicin
- Instruks 8 Administration af medicin
- Instruks 11 Lægens skab, medicin "til brug i praksis"
- Instruks 25 Anvendelse af medhjælp
- Instruks 37 Sygeplejerskers visitation til læge
- Instruks 69 Utilsigtede hændelser UTH
- Instruks 80 Journaladgang og dokumentation i journal for vikarer i sundhedsklinikkerne
- Instruks 81 Identifikation af patienter og sikring mod forvekslinger

3 DEFINITIONER

- FMK er lægens medicinordinationsskema, og alle sundhedsklinikkens lægers ordinationer fremgår af FMK.

- "Medicinskema-ordinationer fra eksterne behandlere" er en oversigt over den medicin, der ordineres og fornyes i speciallægeambulatorier, herunder misbrugscenter og lægevagt. Denne medicin fremgår ikke af FMK. Såvel læger som sygeplejersker i sundhedsklinikken er ansvarlige for løbende at sørge for at holde skemaet ajour.
- "Medicindoseringsliste" er sundhedspersonalets medicindoseringskema, hvor al medicin, som patienten får, skal fremgå. Dette omfatter ordineret receptpligtig medicin fra sundhedsklinikkens læger, såvel som ambulatoriers læger, men også evt. håndkøbspræparater, hvor dette er aftalt med patienten og



ordineret af læge. PN medicin, som patient eller pårørende selv administrerer, skal ligeledes fremgå af Medicindoseringslisten

- Medicindoseringslisten skal kun anvendes, når der er behov for at dosere medicin for patienter.

4 ANSVAR OG KOMPETENCER

Lægen

Ansvar for ordination af lægemidler påhviler lægen. Ordinationer fremgår dels af FMK, dels af "Medicinskema-ordinationer fra eksterne behandlere".

Stillingstagen til indikation for dosering af medicin til den enkelte beboer påhviler lægen i samarbejde med sygeplejerskerne, som kender patientens funktionsevne.

Sundhedspersonalet

Modtagelse af medicin fra apoteket varetages af sundhedspersonalet.

Dosering af medicin og sikring af, at doseringen sker iht. lægens ordination, samt at doseringsæskene udleveres til den rette beboer, påhviler sundhedspersonalet. Sundhedspersonalet dokumenterer dispensering af medicin og udlevering af dispenseret medicin i medicindoseringskema. Administration af ikke dispenserbar medicin skal dokumenteres i Medicinadministration af ikke dispenserbar medicin.

Sundhedspersonalet skal både orientere sig i FMK og i "Medicinskema-ordinationer fra eksterne behandlere"

Udlevering af medicin og sikring af, at medicinen udleveres til den rette patient, påhviler sundhedspersonalet.

Når sundhedspersonalet dispenserer og administrerer lægeordineret medicin, handler det som den ordinerende læges medhjælp. Sundhedspersonalet har ansvaret for at følge de instrukser, der er givet, og for at frasige sig opgaven, hvis den ikke vurderes at kunne udføres forsvarligt, herunder hvis den nødvendige observation af patienten ikke kan sikres samt ved mistanke om fejl i medicinordinationen eller medicinbehandling.

Sundhedspersonalet skal orientere lægen, såfremt de får kendskab til/mistanke om, at det ordinerede medicin ikke indtages.

5 FREMGANGSMÅDE

Retningslinjer vedr. rekvirering og håndtering af medicin

- Den enkelte læge kan rekvirere lægemidler "til brug i praksis", som kan anvendes til umiddelbar behandling af beboere i klinikken, der i visse tilfælde ikke selv har mulighed for at tage på apoteket og hente medicin. De enkelte klinikker i asylcentre kan ligestilles med almen praksis, selvom der er flere forskellige læger tilknyttet. Der er dog ikke læge til stede alle hverdage i klinikken, men læge vil altid kunne kontaktes telefonisk. Medicinen ligger i lægens taske/skab. Kun lægen har adgang til lægens taske/skab.
- Lægemidler rekvireres fra apotek på recept med angivelse af beboers persondata eller rekvireres af lægen "til brug i praksis".
- I udgangspunktet afhentes medicinen af beboeren på apoteket eller på et medicinudleveringssted, hvorefter Røde Kors afholder udgiften for medicinen. Apoteket kan i andre tilfælde levere alle beboernes medicin samlet til centret.
- Ved modtagelse af lægemiddelforsendelse skal det kontrolleres, om forsendelsen er i overensstemmelse med den afgivne rekvisition.
- Forsendelsen afleveres derefter til de personer, som medicinen er ordineret til.
- I udgangspunkt må personalet ikke opbevare medicinen for beboeren eller bryde pakningerne. I tilfælde, hvor beboer ikke selv kan administrere medicin, kan medicin opbevares og udleveres fra klinikken.



Retningslinjer i tilfælde, hvor beboer ikke selv kan administrere medicinen

- Sundhedspersonalet kan foretage dispensering og opbevaring af medicinen for de beboere, som ikke er i stand til selv at administrere dette. Der vil i så fald være tale om brug af medhjælp ved lægelig delegation svarende til sundhedspersonalets assistance ved patienters medicinindtagelse. Der skal være instrukser fra lægen om proceduren for denne delegering.
- Den medhjælp, der dispenserer et lægemiddel, er ansvarlig for, at dispenseringen er i overensstemmelse med ordinationen, og for at lægemiddelbeholderen (doseringsæske, medicinbæger, ampul, sprøjte eller lignende) er mærket med patientens navn og person-ID.
- Beboerens medicin skal være ordineret til den pågældende beboer og opbevaret adskilt fra anden medicin med tydelig angivelse af, hvilken beboers medicin, der håndteres.
- Såfremt lægemidlet er et ikke-dispenserbart lægemiddel, f.eks. insulin, skal det altid efterfølgende dokumenteres i skemaet: "medicinadministration for ikke dispenserbar medicin", hvordan det er givet.

Tilsyn med og opbevaring af medicin

Sundhedslederen eller udpeget sygeplejerske foretager tilsyn med lægemiddelbeholdningen med passende intervaller, senest hver 3. måned. Der føres en tilsynsjournal med oplysning om, hvornår tilsynet har fundet sted samt evt. bemærkninger, som tilsynet har givet anledning til.

Virksomhedsansvarlig læge fører hvert kvartal tilsyn med ordinationer "til brug i praksis", dvs. til lægens skab/taske.

Euforiserende lægemidler samt lægemidler, der medfører høj risiko for tilvænning og misbrug, skal opbevares adskilt fra andre lægemidler. Lægemidler til behandling af opioidmisbrug samt radioaktive lægemidler må ikke opbevares i klinikken. Lægemidlerne opbevares i lægens medicinskab/taske, som skal være aflåst.

Der kan ikke være "lager" af medicin, som kan anvendes til beboerne på dage, hvor der ikke er tilstedeværende læge i klinikken eller udenfor klinikkens åbningstid. I de tilfælde, hvor lægehjælp eller medicin er nødvendigt, skal læge i anden Røde Kors sundhedsklinik eller vagtlæge kontaktes med henblik vurdering af, om ordineret af lægemidler er påkrævet.

Betaling af medicinudgifter

Kun lægemidler ordineret af centrets læge eller efter aftale med denne betales af Røde Kors (Den centrale sundhedspulje) samt lægemidler, der er ordineret af en vagtlæge eller et ambulatorium. Ved ekstraordinært store medicinudgifter til kronisk syge beboere, skal der søges kaution.

Kautionsansøgningsskema findes i journalen.

6 DOKUMENTATION

Alle medicinordinationer og medicinens videre håndtering herefter dokumenteres i medicinmodul FMK og "Medicinskema-ordinationer fra eksterne behandlere" og journalkontinuationen. For beboere, der får doseret medicin, oprettes en Medicindoseringsliste.

Lægemiddelstyrelsen har gennem en række løbende givet tilladelse til, at Sundhedsklinikkerne under Røde Kors asyldeling gratis kan udlevere lægemidler til asylansøgere på Røde Kors' centre i Danmark efter aftale med Udlændingestyrelsen. Aktuelle tilladelse gælder indtil 1/1-2023.

7 REFERENCER

- Vejledning om ordination og håndtering af lægemidler, VEJ nr. 9079 af 12/02/2015, Sundheds- og Ældreministeriet.
- Vejledning om autoriserede sundhedspersoners benyttelse af medhjælp, VEJ nr. 115 af 11/12/2009, Sundheds- og Ældreministeriet.



- Bekendtgørelse af lov om autorisation af sundhedspersoner og om sundhedsfaglig virksomhed, LBK nr. 731 af 08/07/2019, Sundheds- og Ældreministeriet.